

La vida als masos del Far d'Empordà

Dades generals:

CEIP El Far d'Empordà

Alt Empordà

Rosa Maria Moret i Guillemet

rmoret2@xtec.cat

Dades de l'experiència:

"Des del projecte "La Vida als Masos del Far d'Empordà" els alumnes d'infantil i primària del CEIP El Far d'Empordà han fet un treball de recerca sobre com es vivia a pagès encara no fa gaire anys i la importància de les feines del camp que s'han anat perdent amb el pas del temps. Des de l'escola s'ha fet un cens dels principals masos que formen part del municipi, en quin estat es troben actualment, si estan habitats o no, si encara mantenen les principals característiques dels masos d'abans i les feines que s'hi desenvolupen. Amb tot el material recollit (tant visual com oral) hem elaborat un treball escrit -un desplegable-, un vídeo i un power point, a més de muntar una exposició fotogràfica a la Sala del poble que s'inaugurarà el dia 11 de juny coincidint amb la festa major del poble."

El projecte neix el mes de setembre quan arran d'haver treballat l'any anterior l'hort escolar dirigit magníficament per l'avi d'uns alumnes, vam decidir muntar un projecte que englobés diferents oficis de pagès propis de les nostres contrades. El fet de comptar amb un gran número de masos en el nostre poble va fer que penséssim en un projecte en què hi poguessin col·laborar directament la gent del poble i d'aquesta manera implicar a tota la comunitat educativa. En aquest moment no hi ha cap mena de documentació escrita que englobi la vida als masos, la seva gent, la seva feina, els seus costums i tradicions, les festes anuals... Només comptem amb l'experiència oral dels seus testimonis.

Arribats a aquest punt, el claustre de l'escola comença a repartir les tasques que cada aula ha de portar a terme i es distribueixen les feines més importants per a la recollida de dades.

També se'n comença a fer propaganda a través de l'Ajuntament i de l'AMPA, les dues entitats que col·laboren amb l'escola de manera més directa, per tal que els veïns que viuen a masos puguin començar a aportar el material documental i fotogràfic de què disposen.

Així, hem fet un treball de recerca sobre la majoria dels masos del poble. Els alumnes de Cicle Superior han visitat periòdicament els masos més propers a l'escola i n'han transcrit les seves entrevistes. També han recollit tot el material fotogràfic d'abans i han enregistrat en vídeo la visita. Els alumnes de Cicle Mitjà han visitat altres masos per tal de fer-ne un estudi més arquitectònic. Amb tot el material hem elaborat un treball escrit que ha quedat plasmat en un desplegable que es regalarà a tota la gent assistent el dia de la inauguració, un vídeo i un power point. També es muntarà una exposició fotogràfica a la Sala del poble que estarà oberta al públic durant la festa major d'estiu del poble.

Els objectius que ens hem plantejat han estat:

- Aprofundir en el coneixement i desenvolupament de la masia catalana com a unitat socioeconòmica, molt important en la història del municipi.
- Conèixer els diferents tipus d'oficis i feines del camp que es portaven a terme fins fa ben pocs anys.
- Conèixer les principals estances d'un mas amb les seves corts i dependències pel bestiar, l'era per batre...
- Visitar el màxim de masos possible per a tenir-ne un coneixement de la seva situació, la seva història i el seu origen.
- Portar a terme algunes de les feines pròpies de la vida als masos a la nostra escola com per exemple l'elaboració d'embotit, el treball de l'hort o fer néixer pollets a l'escola.
- Establir un cens dels masos que estan ubicats al municipi del Far d'Empordà a l'actualitat.

Les fases que hem seguit són:

- Comunicar als membres de la junta de l'AMPA el projecte amb la voluntat de col·laboració i ajuda que ens poden oferir.
- Presentar el projecte als alumnes de l'escola, la temporització i establir quines tasques duran a terme, en funció del cicle.

- Adreçar una carta a totes les famílies dels alumnes explicant-los el projecte i demanant-los la seva col·laboració, aportant documentació, fotografies i/o testimonis orals sobre el tema.
- Explicar el projecte a l'Ajuntament del Far d'Empordà demanant la seva col·laboració (tant econòmica com de recursos humans). L'ajuntament inclou l'exposició sobre La Vida als Masos en els actes de celebració de la festa major d'estiu i munten una taula rodona amb diferents personalitats lligades al món de l'agricultura per tal de dignificar el treball dels alumnes i fer-ne la presentació.
- Publicar un resum de projecte en el Butlletí de l'AMPA que periòdicament s'edita per fer extensiva aquesta col·laboració a totes les famílies.
- Recopilar i classificar la informació que es va rebent.
- Contactar amb els propietaris dels diferents masos i establir un calendari de visites.
- Donar forma al treball escrit i al material audiovisual (editar vídeo, power point i panells per a l'exposició).
- Presentació pública del treball en la inauguració de l'exposició a la Sala del poble.

La valoració que en fem és molt positiva ja que ha implicat tota la comunitat educativa del poble, tant alumnes com famílies, veïns i institucions. També ha permès descobrir als nens i recordar als més grans com es vivia al poble en l'època d'infantesa dels seus avis i recollir curiositats i anècdotes entorn a la pagesia.

Els alumnes s'han mostrat molt encuriosits pel tema. Han participat activament en la recerca dels masos, interrogant els veïns, aprofitant caminades amb la família per fer localitzacions, fotografiant i filmant les visites. Els alumnes de Cicle Superior, a més, han pogut treballar molts conceptes de l'àrea de Medi a partir d'aquest treball.

El poble ha mostrat molt interès en el treball, aportant-nos idees, suggeriments i col·laborant en tot allò que se'ls ha demanat. El fet de treballar un hort amb l'ajuda d'un avi d'uns alumnes, el fet de fer néixer pollets a l'escola i fer-ne tot el seguiment, el fet d'elaborar el propi embotit tot simulant la matança del porc i totes les activitats que l'escola ha anat duent a terme durant l'any ha fet encuriosir a la majoria dels pares per aquest tema amb un alt grau d'implicació.

Redacció: Mestres i alumnes del CEIP El Far d'Empordà, maig 2010

Aprenentatges que s'han donat:

- Origen dels diferents masos del poble, motius de la casa, història de la construcció, etc.

- Vocabulari específic relacionat amb les feines a pagès, oficis antics, eines pròpies del camp i del treball agrícola al llarg del segle XX.
- Treball en equip

Descripció del servei:

Aquest treball de recuperació del patrimoni cultural ha contribuït en l'estudi sobre la vida a pagès a la Comarca de l'Alt Empordà.

Àmbits de servei: Patrimoni cultural, Intercanvi generacional

Matèries implicades: Àrea de Medi, Àrea de Llengua, Àrea d'educació artística

Nivells educatius: Educació infantil, Educació obligatòria

Edats dels participants: 3-5 anys, 5-8 anys, 8-10 anys, 10-12 anys

Data d'inici del projecte: setembre de 2009

Data de finalització del projecte: juny de 2010

Entitats que participen a l'experiència: Ajuntament del Far d'Empordà, l'AMPA de l'escola El Far d'Empordà.

Dades de contacte:

Adreça: C/ Fortià, 2

Població: El Far d'Empordà

Comarca: Alt Empordà

Telèfon: 972 670 088

Correu electrònic: b7000068@xtec.cat

Web: <http://blocs.xtec.cat/ceipelfar/>